

fra Forfaldstid (eller, ifald Fordringen lyder paa Betaling efter Opfigelse fra Kreditor, fra den Tid, til hvilken han tidligst kunde have opsaat den, Forst. § 5). For et stort Antal Fordringer, som vilde falde ind under Lovens almindelige Frist, maa formentlig under Nutidens Forhold tyve Aar anses for en uforholdsmæssig lang Frist; og denne Bemærkning vilde gælde i forstærket Grad, om de tyve Aar skulde regnes, ikke, som nu, fra Fordringens Stiftelsestid, men fra dens Forfaldstid, en Vædring i Beregningsmaaden, der, som nedenfor skal blive omtalt, af flere Grunde fremstiller sig som ønskelig. I en Del Forhold, som imidlertid ikke lade sig særskilt udsøndre, vilde vel en Frist af tyve Aar ogsaa fremdeles kunne gøre tilstrækkelig Nytte; men idet der paa den anden Side næppe heller her vil være nogen Ulempe forbunden med, at det paalægges Kreditor at holde sin Fordring i Kraft med ti Aars i Stedet for med tyve Aars Mellemrum, turde deri ikke ligge nogen afgørende Indvending mod at gøre ti Aar til den almindelige længere Frist. I Sverig er, efter over 60 Aars Erfaring med ti Aar som den almindelige Frist, denne Frist bibeholdt i Loven af 1862, som tilmed har beholdt den Regel, at Fristen regnes fra Fordringens Stiftelse, og hvis Regel for saa vidt faar en mere vidt-rækkende Virkning, som den svenste Ret i Modsatning til nærværende Forslag lader Forældelse af Fordring, hvorfor er givet Pant i fast Ejendom, medføre Pantrettens Bortfald. Den samme Frist af ti Aar gælder i Finland. Ogsaa andetsteds have flere nyere Love opstillet ti Aar (fra Forfaldstid) som den almindelige (d. v. s. længste) Forældelsesfrist. Dette gælder saaledes om en Lov for Hannover af 1850, hvis Regel herom senere er bleven optagen i Love for Brunsvig, Lübeck og Bremen, og om den svejtteste Obligationsretslov af 1881; ligeledes har den italienske Handelslovbog af 1882 i handelsretlige Forhold sat den længste Frist til ti Aar. Ogsaa i det norste Kommissionsudkast af 1847 var den længste Frist — der skulde finde Anvendelse paa Gældsfordringer, for hvilke er udfædt Gælds-brev eller opnaaet Dom eller Forlig — sat til ti Aar.

Som gentagne Gange berørt, er Udgangspunktet for Beregningen baade af tre og af ti Aars Fristen, saa vel som ogsaa af tyve Aars Fristen i de saa Tilfælde, hvor denne Frist er bibeholdt, foreslaaet sat, ikke, som ved den nu gældende tyve Aars Forældelse, ved Fordringens Stiftelsestid, men ved dens For-

faldstid — o: den Tid, da Fordringen kan fordres oplydt — dog med Væmpelser dels for det Tilfælde, at Fordringen lyder paa Betaling efter vis Tids Opfigelse fra Fordringshaverens Side, dels for saa vidt angaar Fordringer, der gaa ud paa vedvarende Er-læggelse af en periodisk Udelse. Denne Forandring tør anses temmelig uundgaaelig, for saa vidt angaar den kortere Frist, især naar denne, som den formentlig maa (se nedenfor), indrettes som en Paatalefrist. Og selv om ikke allerede den længere Fristis Nedsættelse til ti Aar maatte findes at medføre overvejende Betænkelighed ved for dens Vedkommende at blive staaende ved den nu gældende Beregningsmaade, vil dette næppe kunne lade sig gøre, naar, saaledes som foreslaaet, ogsaa denne Frist gøres til en Paatalefrist. Men hertil kommer endnu, at naar en Regel som den, der nu gælder, skulde udtales som den almindelige Regel, der finder Anvendelse ved alle Fordringer, som ikke i Loven særskilt ere undtagne, vilde det, for at den ikke skulde komme til at medføre uholdbare Resultater, blive nødvendigt at undergive den Indskrænkninger, som det turde holde haardt paa fyldestgørende Maade at angive. I saa Henseende skal blot eksempelvis erindres om saadanne Fordringer som Krav paa Livsforikringssum eller Overlevelsesrente. At den nuværende danske og norste Regel har kunnet bruges uden at give Anledning til mere Misnøje, end Tilfældet har været, turde for en væsentlig Del hænge sammen med, at Reglen i D. L. 5—14—4 og R. L. 5—13—2 kun er givet for en enkelt Klasse Fordringer, medens man udenfor denne kun har været under en Regel bygget paa Analogi, ved hvis Anvendelse Domstolene have vidst at afvende for haarde Resultater. Den svenste Lov af 1862 har ganske vist fremsat Reglen om Beregning fra Stiftelsestiden som almindelig Regel; men i givne Tilfælde ses denne Regel at være bleven anvendt paa en Maade, hvis Førelighed med dens Ord i alt Fald kunde synes tvivlsom*).

De Fordele, som maaste kunne siges at knytte sig til den nu gældende Regel sammenlignet med en Regel, hvorved Bægten lægges paa Forfaldstiden, ere, dels at den i adskillige Tilfælde gør Beregningen simplere og derved ogsaa sikrere, dels at den giver et Værn, som ikke haves i en Regel af sidstnævnte Art, mod opdigtede Krav og navnlig

*) Se herom Thomsen, Bidrag til Læren om Fordringsrettighedebers Forældelse (1885) S. 127.